

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Dvci Brabantiae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

riam assumpisse, ac nos mortuos mentientes, confinxerunt etiam quod nobis alias fuerat substitutus; quem, ut eorum crederetur amplius falsitati, vocare pro sua voluntate Clementem; cui etiam cudentes novam bullam & litteras componentes, substitutionem illius nisi sunt per Theutoniam divulgare. Sed benedictus Dominus Deus noster, quoniam non nobis sed sibi potius iniquitas est mentita, & qui paraverant proximo suo foveam, ipsi absque illo incidunt in eam. Iam enim manifestatur illorum malitia & iniquitas publicatur qui contra Regem eundem sub fratum nostrorum & contra venerabilem fratrem nostrum Maguntinum Archiepiscopum sub nostro nomine litteras in falsitatis fabrica fabricarunt, sic nocere volentes illi ut nobis impingeretur vitium falsitatis. Cum igitur mendaces hujusmodi aperte toties sint mentiti & toties in sua testimonium falsitatis litteris falsis usi, monemus universitatem vestram & exhortamur in Domino & per apostolica vobis scripta mandamus quatenus si similia forsan confingant de cetero, non credatis, nec moveamini per sermonem aut epistolam tamquam missam sub nostro nomine ad credendum quod usque adeo sumus in proposito nostro levibus ut quod maturè disponimus leviter revoceamus. Datum Anagniæ Idibus Decembris.

ILLVSTRI REGI DANORVM.

Epist. 97.

Sicut sibi spiritualis & materialis gladius mutuantur mutua subventionis auxilium, & vicissim communicant vires suas, ut defectus suos ope vicaria suppleant, & uterque alterius perficiat imperfectum, decet etiam ut sibi ad invicem suffragentur, & apud eos qui gladium spirituale non timent, jus ipsius armis gladius materialis alleget, & spiritualis temporali, cum necesse fuerit, auctoritatis sua robur impendat, & tribuat super iis qua minùs essent valida sine ipso valore. Cum igitur carissimum in Christo filius noster illustris Rex Otto in Romanorum Imperatorem electus & fratres ipsius quasdam conventiones tecum iniisse noscantur & litteris propriis roborasse, ut dispositiones regia auctoritas pontificalis accedat, conventiones ipsas, sicut ad honorem tam Ecclesiæ quam imperij & utriusque partis utilitatem providè facta sunt & ab utraque parte sponte receptæ, auctoritate apostolica confirmatus &c. Nulli &c. Datum Anagniæ x v. Kal. Ianuarij.

In eundem modum nobili viro Langravio Turagine usque electus quasdam conventiones &c. usque quam imperij & ipsius Regis utilitatem & tuam providentiam factæ sunt &c. usque in finem. Datum Agnaniæ i i. Idus Decembris.

NOBILI VIRO DVCI SAXONIAE.

Epist. 98.

Cum finem rerum providentia metiat, & extendat sapiens sua considerationis aciem ad futura, miramur non modicum & movemur quod cum te virum esse noverimus exercitatum in temporalibus & in aliis circumstetum, in facto imperij caligare videris & finem ejus improvidus expectare. Sanè cum Suevia Dux Philippus propter impedimenta quæ in lit-

Tom. I.

teris generalibus universis Principibus destinatis nos meminimus expressissè nec possit nec debeat ad imperij monarchiam pervenire, jugiterque deficiat in se ipso, & pars ejus de die in diem amplius infirmetur, carissimus autem in Christo filius noster illustris Rex Otto in Romanorum Imperatorem electus vir fit industrius & idoneus ad imperium obtinendum, statque jugiter in se ipso robustior & roboretur quotidie regnum ejus, non debueras tamdiu incumbere baculo arundineo, qui manum perforat innitentis, sed illi potius adherere columnæ quæ in petra soliditate firmata nec pluviarum imbre, nec impetus fluminum, aut ventorum formidabit impulsus. Cum enim Dominus quod de ipsius Regis promotione disposuerat ab æterno jam incepit temporaliter explicare, ac beneplacitum suum certis ex quadam parte indicis revelari, cujusdam fatuitatis est species divinae velle dispositioni resistere ac ejus omnipotentia obviare. Ecquid igitur expectas adhuc, & non prævenis in benedictione dulcedinis Regem ipsum, ut cum coronam acceperit de lapide pretioso, circa te regiae benevolentiae dona diffundat & magnificet & inter se honorentes honoret? Sane prudentiam tuam non credimus ignorare quod si ultimus ad fidelitatem ejus venire volueris & post certos ejus gratiam obtainere, aut nullum aut difficultem invenies apud ipsum accessum, nec volet forsitan te rogatus recipere quem tu non recipis cum rogaris. Audisse namque te credimus ex evangelica lectione quod virginis quæ tunc tandem oleum emere voluerunt cum sponso fuerat occurrendum, quia cum aliis intrantibus ad nuptias non intraverunt, *Nescio vos audire meruerint novissimi venientes, & clausa janua, omnis eis fuerit præclusus ingressus.* Ne igitur nobilitati tua simile sic contingat, monemus & exhortamur attentiū, consulimus, & per apostolica tibi scripta mandamus quatenus omnī mora & difficultate cessante ad ejusdem Regis fidilitatem accedas, & sic ejus obsequiis te addicas ut dilationem temporis fidi auxilio redimas, & devotionis constantia mora dispendias; sciturus quod si nunc saltē audiās & exaudiās vocem nostram & consiliis acquiescas, apud Regem ipsum interponemus efficaciter partes nostras ut te in gratiam regalem admittat & inter eos qui ei à principio astiterunt honoret. Datum Anagniæ Idibus Decembris.

In eundem modum Beroldo Duci Zavingia, Duci Moravia, Comiti Barense, Duci Austria, Duci Bavariae, Marchioni orientali, ita quod unicuique seorsim.

DVCI BRABANTIAE.

Miramur non modicum & movemur si pro te ac in te illud probabile improbatur & generale illud exceptionem recipere specialem quo diligere dicitur qui est pater. Ecce etenim carissimum in Christo filium nostrum illustrem Regem Ottomem in Romanorum Imperatorem electum, nobilis mulieris filia tua sponsum, generum immo ea media natum tuum, in eo articulo reliquis refereris cui eum sine te non de-

Epist. 99.

Vide supra

epist. 66.

A A a a ij

bueras commisisse. Sanè cùm neque qui plantat, neque qui rigat, sit aliquid, & nonnulli qui legitimè certaverit coronetur, non sufficit si plantasti haētenus & rigasti aliquandiu quod plantaras, nisi tamdiu rigare studueris donec incrementum recipiat quod rigaras, & cùm perseveraveris usque in finem, gloriam asequarīs debitam pro labore. Debueras siquidem esse follicitus ne pugnaret filius sine patre, ac sine te se dubio eventui bellorum committeret, qui te præsente securiūs potuisset hostiles acies impugnare. Verū etiā defecerit vel non proficerit saltem ei virtus hominum in quibus præcipue confidebat, ille tamen eum in necessitatibus articulo non reliquit qui secundūm Psalmistam in opportunitatibus est adjutor. Vnde quia Dominum adjutorem habuit, non timuit, etiā relictus à suis, quid ei homo faceret inimicus. Vellemus autem ut trophæum tecum de hostibus reportasset, nec tu dedilles tuam gloriam alienis, aut in labore tuum alius introisset, & sic fōvisses filij tui partem ut patri semper devotius subjaceret. Sed fueras forsitan aliis occupatus, & privata necessitas ab ejus te subfido revocavit, nec potueras simul intendere propriis & alterius negotia procurare, licet causam ejus reputare debueras tamquam tuam. Monemus igitur nobilitatem tuam & exhortamur attentius & per apostolica tibi scripta mandamus quatenus cùm Dominus factum Regis ipsius manuteneat justitia exigente, ita ut jugiter fiat se ipso robustior & de die in diem roboretur amplius regnum ejus, in prosperis non relinquas quem fōvisti haētenus in adversis, nec patiaris ut alias ponat principiis tuis finem & de labore tuo mercedis præmium aequatur. Cùmque nos Regem ipsum ad recipiendam imperij coronam vocabimus, eum in forti manu & extento brachio comiteris. Taliter igitur efficias quod monemus ut de fortitudine ac constantia tua meritò commendareris, nec notam alicujus levitatis incurras, & cùm in studio cūcurreris, cursus dimidies & termines ante metam. Datum Anagniæ 11. Idus Decembri.

COLONIENSI ARCHIEPISCOPO.

Epiſt. 100.

CVM finis non pugna coronet, miramur non modicūm & movemur quod, sicut à multis audivimus, maculam in gloria tua ponis, dum quod fōvisti haētenus in sua promotione relinquis. Sanè cùm super factō carissimi in Christo filij nostri illustris Regis Ottonis in Romanorum Imperatorem electi dici & aëstus pondus portaveris, & quem post Dominum solus creveras manuteneris ferē solus, non tam pro nobis & Ecclesia Romana quam pro te ac Ecclesia Coloniensi dolemus quod in fama tuæ ac ipsius utilitatis dispendium, cùm proficere magis debueras, deficitis, & meritum tui laboris amittis cùm mercedem potueras obtinere. Scimus etenim, nec apud nos testibus ullis eges, quod promotionis ejusdem Regis principium fueris, & quem plantaveras curaveris haētenus irrigare. Nunc autem, qua occasione nescimus, cum videris penitū reliquise, ita ut jam sine te triumphet de hostibus cum quo potueras triumphasse; ac quia Deus in sui disposi-

tione non fallitur, te quoque sub quadam dissimulationis specie tuum ei subtrahente favorem, de die in diem magis proficiat & amplius prosperetur; cuius prosperitas, si responderent ultima tua primis, tibi fuerat imputanda. Ne igitur perdas penitus meritum & impensam, fraternitati tuae per apostolica scripta mandamus & districte præcipimus quatenus illum in fine non deserfas quem in initio promovisti, nec des tuam gloriam alienis, aut te ipsum efficas alienum ab eo quem quoad factum imperij genuisti; sed cùm cum ad recipiendam imperij coronam vocabimus, ipsum in forti manu & extento brachio comiteris. Alioquin non tam ei videris illusissime quam nobis. Ideoque, unde nostram merueras gratiam, indignationem incurres, & pœnam reciperes unde præmium expectabas, nec etiam te cadente illud ædificium rueret quod in apostolica sedis est fundamento firmatum. Quia sicut nisi Dominus ædificaverit domum, in vanum laborant qui ædificant eam, ita vacuabitur conatus eorum qui quod ipse construxit destruere moluntur. Datum ut supra.

ILLVSTRI REGI DANORVM.

Epiſt. 101.

LICET carissimus in Christo filius noster illustris Rex Otto in Romanorum Imperatorem electus serenitati tuae sit, tam amicitia quam affinitate conjunctus, nihilominus tamen auxilium quod inter suæ promotionis primitias ei potenter & viriliter impendisti nobis reputamus impensum, & ad honorem tuum propter hoc specialiter intendimus & profectum. Nam quamvis ad favorem ipsius duplex, affinitatis videlicet & amicitiae, ratio te inducat, ut tamen triplex funiculus non rumpatur, devotionis sinceritas, quam ad nos & Romanam Ecclesiam habere te credimus, prædictis accedens ei confert amplius firmamentum, cùm sine conscientia laetio ac famæ dispendio favere valeas cui favemus. Super hoc igitur magnificientiam tuam prosequentes actionibus gratiarum, monemus & exhortamur in Domino quatenus de die in diem in ejusdem Regis dilectione proficias, & tam potenter & efficaciter foveas & promoveas partem ejus ut auxilio tuo & favore suffultus in brevi possit imperij monarchiam obtainere, sciturus quod reputabimus nobis ipsius impensum quicquid honoris & gratiae ipsi duxeris impendendum. Datum ut supra.

SVPPANIS BOEMIAE.

Epiſt. 102.

DEVOTIONEM vestram in Domino commendamus quod, sicut veridica multorum relatione competimus, venerabilem fratrem nostrum Prænestinum Episcopum apostolica sedis Legatum ob reverentiam Dei & nostram humiliter recepit & curas honorifice pertractare, ita quod ad commonitionem ejus, relictis uxoribus & filiis vestris, in forti manu & brachio extento cum Domino vestro Boemiam exentes, carissimo in Christo filio nostro illustri Regi Ottoni in Romanorum Imperatorem electo potenter & viriliter astititis, in accessu autem vestro ei plurimum honoris accessit, cùm congressum ejus ipsius fugerit inimicus, nec